

7. Проблеми удосконалення організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Яна Росінська, Ірина Тюха

Національний університет харчових технологій

Вступ : Сучасний стан економічних процесів, які відбуваються в Україні є не зовсім привабливими для вітчизняних товаровиробників. Прагнення отримати прибуток більший, ніж усередині країни, спонукає підприємства виходити на міжнародний ринок. Одним із стратегічних напрямків, а також чинником ефективного розвитку підприємства є зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД). З розширенням та активізацією ЗЕД особливо актуальною стає проблема побудови ефективної системи управління ЗЕД на підприємстві. Успіх діяльності підприємства все більше і більше залежить від того, наскільки добре організована його ЗЕД.

Матеріали та методи : При дослідженні питань використовувались наступні методи: системний підхід, узагальнення, порівняння, формалізація, структурний, абстрактно-логічний аналіз.

Результати : Організація ЗЕД – дуже складна і клопітка робота. Вона вимагає уважного опрацювання та аналізу усіх чинників зовнішнього та внутрішнього середовищ організації. Виходячи на світовий ринок, підприємству варто вирішити два основні питання щодо організації своєї ЗЕД: 1) питання щодо визначення способу формування найбільш прийнятливої та ефективної організаційної структури управління ЗЕД; 2) питання щодо чіткого встановлення способу керування створеною структурою для досягнення поставленої мети [1].

При організації ЗЕД на підприємстві необхідно враховувати наступні чинники впливу на організацію ЗЕД, які традиційно поділяють на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх зазвичай відносять економічну свободу, конкуренцію, присутність у державі, специфіку ринків, ризики; а до внутрішніх – розмір підприємства та масштаби ЗЕД, витрати, ступінь та характер диверсифікації, контроль, досвід. Організуючи та здійснюючи ЗЕД, кожне окреме підприємство має детальне аналізувати всі чинники та виокремлювати ті з них, які будуть сприяти підвищенню ефективності організації ЗЕД. Підвищення ефективності організації ЗЕД варто починати з удосконалення організації роботи самого відділу, який відповідає за здійснення ЗЕД на підприємстві. Велике значення для ефективної організації зовнішньоторговельних операцій підприємства має правильний добір менеджера та працівників відділу, адже від їх кваліфікації залежить ефективна організація ЗЕД.

Наступним чинником, який впливає на підвищення ефективності організації ЗЕД є аналіз конкуренції на ринку. Для того, щоб вижити в конкурентній боротьбі і досягти успіху, обов'язково необхідно використовувати можливості комплексу маркетингу.

Для успішної організації ЗЕД підприємство повинно розробити різні маркетингові стратегії. Важливим, в контексті даної проблеми, є вибір країни для співпраці. При цьому необхідно враховувати: політичну й економічну стабільність; витрати виробництва; транспортну інфраструктуру; державні пільги й стимули; наявність як кваліфікованої, так і відносно дешевої робочої сили; ємність ринку даної країни; наявність торгових обмежень; наявність необхідних постачальників сировини, матеріалів.

Процес підготовки і успішного здійснення ЗЕД вимагає від підприємства детального вивчення потенційних партнерів з подальшим постійним їх моніторингом. Важливим чинником підвищення ефективності організації ЗЕД є дослідження цін на продукцію. Варто наголосити на необхідності застосування засобів страхування валютних ризиків при здійсненні ЗЕД. Незважаючи на те, що заходи щодо зниження валютних ризиків підвищують ефективність зовнішньоекономічних угод, вони часто невиправдано ігноруються вітчизняними підприємствами. Важливою умовою ефективною зовнішньоекономічної діяльності є мінімізація витрат на організацію та реалізацію зовнішньоекономічних операцій, оскільки саме вони займають значну частку усіх видатків підприємства. При укладенні контрактів підприємство має відстоювати свої інтереси з метою досягнення згоди з партнером щодо співпраці на вигідних для себе умовах. Від встановлених умов залежить, які витрати понесе підприємство[2].

Висновки : Серед основних можливих заходів по удосконаленню організації ЗЕД на підприємствах можна виділити наступні: створення окремого структурного підрозділу, що відповідав би за проведення експортно-імпортних операцій, маркетингові дослідження нових ринків, вибір партнерів для ведення зовнішньоекономічної діяльності шляхом збору необхідної інформації про них, проведення SWOT-аналізу для розробки стратегії розвитку підприємства та удосконалення механізму зовнішньоекономічної діяльності підприємства на основі постійного моніторингу зовнішнього середовища.

Література

1. Дроздова Г. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств : навч. посіб. для студ. вузів / Г. М. Дроздова. – К.: Центр навчальної літератури, 2004 – 247 с.
2. Чинники підвищення ефективності організації ЗЕД підприємства: (VIII Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Спецпроект: аналіз наукових досліджень») [Електронний ресурс] / Черниш Ю. О., Шеховцова І. А. // Бібліотечний вісник 2013. – №5 – Режим доступу до журн. http://www.confcontact.com/2013-specprojekt/ek4_chernish.htm